

quasi deus vel iudex. Debit enim a pa-
ter ei potestatem; omne iudicium fari
endi. Joh. x. Potestatem dedit ei
omne iudicium facere: quia filius homi-
nis est.

Domínica infra ascensionem.

Sermo primus.

Quoniam venerit paraclit⁹
quē ego mittam vobis
a patre spiritu veritatis
qui a patre procedit. Joh.
xv. Sciens benignus dominus de suo
decessu discipulorum animos per-
turbatos eis benigne operatur et con-
solatorē mittere pollicetur. Iste enim
est ordo consolationis ut dicit Greg.
in moral. ut si aliquē afflictu; vo-
lum⁹ consolari. primo datur ei ope-
ra et emolliatur. Et illud ostendit tripli-
ci exemplo dicens. Neque enim ferrum fer-
ro coniungitur. si non utrumque ex visione
ignis liqueat. Et durum molli non
adheret nisi prius eius duritia tempera-
ta mollescat. Sed nec iacētes eri-
gimus nisi nos ad ipsos incline-
mus. Dominus igitur discipulis tri-
bulatis descendens sciens quia
remanebant desolati ignavia timi-
di eos tripliciter consolatur. scilicet per mittere
deum quē mittet eis spiritum sanctum. ad
consolandum eos et ad instruendum
ipsos ignavos. et ad roborandum
ipsos timidos. Primo enim permittit
quod mittet eis spiritum sanctum ad con-
solandum eos desolatos. Cū dicit. Cū

venerit paraclit⁹. Paraclit⁹ enim
consolator interpretatur. Consolatur
enim in hoc mundo lugētes Math.
v. Beati qui lugēt quoniam ipsi consolati
buntur. Et potest hoc intelligi tripli-
ci modo. Vel per luctum de uocōnis quod
fit per absentiam visionis dei. Ps. Fu-
erunt mihi lacrimae meae panes. ac.
Vel per luctum per peccatōne culpe.
Ps. Exierunt aquae deduxerunt oculi
mei: quia non custodierunt legem tuam
domine. Vel de luctu lamentationis quod
fit per aliquam gravem tribulationem. Ps.
Intret in conspectu tuo gemitus capti-
vorum. Omnes isti luctus in consolati-
one vertuntur. Videmus enim quod post
pluuiam sequitur magna serenitas.
post nubilum magna claritas.
et post tempestatē magna tran-
quillitas. Eodem modo post pluuiam deuoti-
onis sequitur magna serenitas con-
templationis. Greg. Mēs in lacri-
mis baptisati in contemplatione vi-
detur limpidius. Post nubilum lacri-
marum contemplationis sequitur magna cla-
ritas exultationis. Greg. super illud
Gen. xxxij. Vidi dominum facie ad
faciem. Primo enim ex vultu iusti-
tia caligo detergitur et sic resplen-
dente raptim diuino lumine mēs
illustratur. Prou. xij. Cor quod
nouerit amaritudinem anime sue
in gaudium eius non miscebit extra-
neum. Post tempestatē lamentationis
sequitur magis tranquillitas et consolati-
o mentis. Thom. iij. Post tempestatē
tranquillum facis post lamentationem
et fletum exultationem infundis.

Explicatio

primus p[ar]te

Ps. Scdm multitudinem; dolorum
 meorum in corde meo consolaciones
 tue letificauerunt animam meam. **Je**
 romim? sup **P**s Quot vulnera pa
 timur: tot consolaciones meremur.
Vnam fudi lacrimam. vnam conso
 lationem merui. Decem fudi: decem
 merui. **S**icut enim consolantur i
 hoc mundo lugentes: sic modo con
 solantur in hoc mundo gaudentes.
 ymo dicitur eis **Luce. vij.** **V**e vob
 diuitibus quia hic habetis consolati
 onem vestram **S**icut enim sponsa q
 recipit alienum virum non meret
 consolari sed flagellari: sic etiaz
 anima non meretur consolationem
 diuinam que recipit alienam. **B**ern
 arduus delicata est diuina consola
 tio a non datur a admittentibus ali
 enam. **I**deo propheta istud fugiebat
 dicens. **R**enuit consolari anima mea
 (Secundo christus promisit discipu
 lis suis q mittit eis spiritum sanctum
 ad instruendum eos ignaros. cui
 dicit. **S**piritum veritatis a cetera
 dicitur autem spiritus veritatis:
 qui instruit veritatem de qualibet
 re a maxime de mundo. ostendens
 q nulla veritas est in mundo. **N**am
 sicut dicit **h**ylari? nihil habet fal
 sum: nihil incertum: nihil imperfe
 ctum. **I**n presenti igitur vita non
 est veritas: quia ibi est falsitas. in
 certitudo a imperfectio. Est igitur
 falsitas quia omnia que in mun
 do sunt falsa a mendata sunt. **J**e
 re. xvij. **V**ere mendatum possede
 runt patres vestri a vanitatem q

eis non profuit. Est autem menda
 tum falsa vocis significatio cum in
 tentione fallendi. **I**ta terrena et
 mundana sunt bonis significatio
 vera: malis autem significatio fal
 sa. **Q**ualiter autem bonis sit signifi
 catio vera ostendit **C**risostom?
 super **M**attheum dicens. **C**onside
 ra quia non dedit deus delectabilia
 bono in hoc mundo ut eis fruerentur:
 sed ut per hoc intelligam? q si ta
 bona sunt delectabilia terrena: q
 bona sunt celestia. **P**uta scis quia
 bonum est gaudere carnaliter: per
 hoc intellige quia melius est gau
 dium anime. **G**audium carnis cum
 carne finitur: gaudium anime cum
 anima perseuerat. **S**cis quia bonum
 est gloriari in terris: per hoc intel
 lige q melius est gloriari in celis.
Quanto enim celum est elarius q
 terra: tanto gloriosior est gloria
 illa q ista. **D**e ista significatione
 dicit **J**heronim?. **S**icut sacrificia
 in figura iustificata sunt: ita tem
 poralia tantum fuerunt promissa
 a data in fiduciam eternorum. **E**t
 sicut permisit deus sibi hostias im
 molari ne demonibus immolentur:
 ita diuitias dat ut potius ab ipso
 q a demonibus postulentur. **M**alis
 autem sunt significatio falsa. **D**i
 uitie enim habent apparentem sa
 tietatem sed veram esuriem signifi
 cant. **V**nde dicitur **I**saiie decimo
 quinto. **S**icut somniat esuriens
 q comedit: cum autem fuerit ex
 pergefactus vacua est anima eius

medicorum q.

no.

Delitie habent apparentes; dulce
dinem sed veram amaritudinem.
Prouer. v. Sfauius distillans la
bia meretricis: nouissima illius
amara quasi absinthium. Hono
res habent apparentes; sublimita
tem. sed veram et subitam deieccio
nem. Job. xxx. Eleuasti me et qua
si sup ventum ponens allisisti me
valde. Diabolus in omnibus istis
ostendit apparens bonum et celat
malum et per talem falsam signifi
cationem decipit animas stultoꝝ
Secundo in hac vita non est veritas
quia ibi non est aliqua certitudo
neque securitas. Nam sicut dicitur Ec
clesi. i. ix. Nescit homo vtrum amoꝝ
vel odio dignus sit. Et intelligendum
est quod nescit finaliter vtrum odio
dignus sit vel amoꝝ. Vel potest dici
quod nescit scientia certitudinis nisi
hoc habeat per gratiam et uelacōis.
Potest tamen hoc cognosci aliq
bus signis. Videndum est igitur
que sunt illa signa. Crisostomus
dicit super Matheum Quod ignis co
gnoscitur scintillis suis. sol radijs
suis et rosa odoribus suis. Sancti vi
ri habent tres scintillas. Primo
feruentia de fideia que habebat p
pheteta dicens. Sitiuit anima mea
ad deum fontem viuum. Secundo
feruentia verba. Ecclesiasti. xlviij.
Surxerit helyas quasi ignis et ve
ba eius quasi facula ardebant. Ter
tio feruentia opera Job. xvij. Non
ne vestimenta tua sunt calida dum
perflata fuit terra austro. Sicut

igitur ubi in quibus scintillas videntur
supponimus ibi esse ignem mate
rialem: sic quicumque habet istas
supradictas scintillas supponere
debet quod habet ignem celestem.
De istis scintillis dicitur Ezech. p
mo. Scintille quasi eris aspectus
candentis. Desideria enim et verba et
opera sanctorum virorum sunt scin
tille in quantum sine pondere ter
renorum sunt leuia. Et sunt eris in
quantum in auribus dei sunt sonan
tia. Et sunt candentis in quantum
per amorem sunt inflammatia. Se
cundo viri sancti habent tres radi
os scientie. Vnus est scientia qua
cognoscunt deum id est eius inuicem
et bonitatem. Psalmista. Duo hec
audiui: quia potestas dei est et tibi
domine misericordia. Secundus
qua cognoscunt mundum et eius ne
quitiam et vanitatem. Psal. iij. Omnis
qui uiderit te resiliet a te. Terti
qua cognoscunt seipsum et suam
miseriam et utilitatem. Mich. vi. Hu
milia cor tuum in medio tui. Et sicut
quando videmus radios supponi
mus ortum esse solem materialem:
sic quando istos radios in nobis
esse sentimus debemus suppone
re et sentie in nobis esse solem spi
ritualem. De hijs tribus radijs di
citur Ezechiel quadragesimo ter
tio. Tripliciter sol exurens mon
tes radios igneos exufflat. Ter
tio viri sancti habent tres odores
Vnus enim est deuotionis. Vn
de etiam dicitur Apocalipsis sexto

habentes singuli citharas a phi
 alas aureas plenas odoramentorum
 que sunt orationes sanctorum
 Secundus est fame preclare. Corinthe.
 ij. Christus non odor suus in omni lo
 co. Tertius est scientie floride. Cantu.
 ij. Lectus noster floridus est. Et sicut
 quando sentimus odorem rosarum
 ibi rosas esse supponimus quod quis mi
 nime videmus: sic quando in nobis
 istos odores sentimus rosas gra
 tiaz a virtutum esse supponere debe
 mus. De quo odore dicitur Ecclesi.
 xxvij. Quasi plantatio rose in iheru
 sario. Tertio in hac vita non exeri
 tas quia non est ibi aliqua perfectio:
 homo modica imperfectio. Pauci enim
 sunt qui conantur ad perfectionem: et
 multi tendunt ad defecionem. Et in
 tantum deficiunt quod ad nihilum deue
 niunt. Isti sunt similes statue na
 bugodonosor. De qua legitur da
 nie. ij. Caput eius erat aureum: pedes
 et brachia de argento: venter et fe
 mora de ere. tibus ferree. Pedum
 quedam pars est ferrea: quedam si
 milis. Multi sunt qui in primo an
 no ouerhois sue sunt aurei: et ignei
 et valde feruentes. Aureus est enim co
 lor ignei. In secundo anno videtur
 et efficiuntur argentei: et tepidi et ne
 gligentes. Argentum differt ab au
 ro et quantum ad valorem et quantum
 ad fulgorem: quod tales non valent
 in secundo anno quantum ad meritum
 nec fulgent quantum ad exemplum.
 In tertio efficiuntur enei: et impa
 nentes et murmurantes. Et si tan

gitur resonat. In quarto anno ef
 fitiuntur ferrei: et in ius ceteros fe
 rientes et molestantes. Ferrum enim
 ponderosum est et cetera metalla do
 mat et ferit. Sepe enim contingit quod fer
 rum domat ferum id est vinctum tyrannus
 sepe domat alium et humiliat. In
 quinto anno efficiuntur terrei: et
 fragiles: et omni temptacione creden
 tes: sed sicut lapis statuum in pe
 dibus fictilibus percutiens ipsum mi
 nuit. Sic modica temptacione vel tri
 bulatio eos fragit. Tertio christi
 stus promisit discipulis quod mittet
 eis spiritum sanctum. scilicet ad roboran
 dum ipsos timidos. cum dicit. Il
 le testimonium perhibebit de me. Et
 vos testimonium perhibebitis. Au
 gustinus. Ille testimonium perhibe
 bit de me in cordibus vestris: ille
 inspirando et vos sonando. A deo
 autem facti sunt fortes ad testifica
 dum de christo ita ut qui primus
 timebant testificari in vna lingua
 postea testificati sunt in omnibus
 linguis. Et qui prius in vno angu
 lo. postea in toto mundo. Qui pri
 us voce. postea morte. Hoc patet
 in beato petro qui prius ad voces
 vilissime persone negavit dominum
 nostrum iesum christum. Nam
 secundum beatum Gregorium in moan
 tibus. fuit persona vilis quantum
 ad sexum quoniam non vir: sed
 femina. fuit tamen vilior quantum
 ad condicionem. quoniam non li
 bera sed ancilla. vilissima quantum
 ad officium. quod non thesauraria:

3^m p^ole

sed hostiaria. Quahiter autē factū
est fortis. postea dicit Grego. ibi
dem. Contempnit petrū flagella ce
dentiū qui paulo aū timu erat ver
ba requirentiū. Et q̄ ancille vires
requisitū expaūt. vires principū
cētus nō timuit.

¶ Sequitur sermo secūd⁹ eius dē

Quā venerit paraclet⁹ ac
Christ⁹ p̄dicauerat v̄ba
sue sapiētie. Joh. vii. Nū
q̄ hō loquit⁹ est sicut hic homo lo
quitur. fecerat interea opera sue
potētie. Eius dē. xv. Si opera nō fe
cissim in eis que nemo ali⁹ fecit.
ac. Exhibuerat eis exēpla sue s̄n
ditatis a vite. Math. ix. Discite a
me q̄ mitis suz tamē indei verba
sapiētie sue dicebant eē falsa. Jo
hā. vii. Tu de te ipso testimoniu
perhibes. testimoniu; tuum non
est verum. Et miracula sue potētie
dicebant fieri virtute dyabolica.
Math. xii. In te elzeubub principe
demonio p̄ijcit demonia. Et exem
pla sue sanctitatis dicebāt eē exē
pla hominis peccatoris Johā. no
no. Nos scim⁹ q̄ hic homo pecca
tor est. Poterant igitur discipuli
dicere. Quomodo nos relinquis
a quomō ad iudeos nos mittis.
Si enim verba tua dixerunt eē fal
sa. si miracula tua dyabolo attri
bueūt. si sanctitatē tuam peruer
terūt: quid inter eos facere poterī
m⁹ nos ignari qui habem⁹ parua

sapientiam nos infirmi qui habe
m⁹ parua potentiam. a nos pecca
tores miseri: quomō habem⁹ cul
pabilem vitam. Et ideo solat eos
dicens. Cum venerit a cetera. Vbi
consolatur eos ostēdens q̄ tota
trinitas remanebit cū eis. s. perso
na patris qui dabit eis potētiā
in miraculis. (Fili⁹ qui dabit eis
sapiētiā in doctrinis. Spiritus san
ctus qui dabit sanctitatē a graci
am in exemplis. In verbis igitur
premissis quatuor tangūtur. Pri
mo persona p̄is spiritus sanctus
inspirantis. Cū dicitur Spiritus
veritatis qui a patre p̄cedit. Licet
etiā similiter p̄cedat a filio. s. fili⁹
tamē dicit hic. q̄ p̄cedit a patre.
Ex eo q̄ penes p̄m residet aucto
ritas p̄ qua solet fili⁹ attribuere
patri etiā qd suum est q̄ quicqd
habet a p̄e habet. Per hoc enim
q̄ dicit. que ego mittam vobis a
patre. manifeste ostendit q̄ etiā
ab eo p̄cedit. Si enim nō p̄cederet
ab eo non mitteret eū. Ex hoc au
tem q̄ hic premititur q̄ spiritus
sanct⁹ p̄cedit a patre a nō exp̄
mitur q̄ etiā p̄cedat a filio causa
tus est error grecoꝝ dicētiū spi
ritus sanctū a patre p̄cedere: a
non a filio. Qui quidem error ostē
ditur auctoritatibus. Et primo au
doritāte apostoli q̄ dicit ip̄m esse
spiritū xp̄i. Roma. vii. Qui sp̄m
xp̄i nō habet: hic nō est ei⁹. Aut
enim hoc ē ratiōne solius substā
tie. Et sic dici posset q̄ filius sit

Spiritus sancti Aut ratione alicuius
 relationis: sed in divinis non est
 relatio nisi originis. Ideo oportet
 quod vel filius sit a spiritu sancto quod
 nullus dicit. vel quod spiritus sanctus
 sit a filio. Secundo hoc ostenditur
 ratione eiusdem apostoli qui dicit fi-
 lium esse ymaginem patris potius quam
 spiritus sanctum Colosensium. p. Qui est
 ymago dei invisibilis Et hoc idem quod
 non solum habet essentiam communem
 sed assimilatur patri in hoc quod produ-
 cit ex se personam. scilicet spiritus sanctum.
 Secundo hoc idem ostenditur auctorita-
 te sanctorum doctorum grecorum Atha-
 nasius enim in simbolo sic dicit. Spi-
 ritus sanctus a patre et filio non factus:
 nec creatus nec genitus sed procedens
 diximus enim magnus doctor greco-
 rum in libro de spiritu sancto et Cyrillus
 episcopus. et Johannes Crisostomus hoc
 idem testantur. Secundo ostenditur il-
 lud tribus rationibus. Prima ratio est
 quod notum est per se quod amor procedit
 ab amato Cum igitur spiritus sanctus sit
 amor quo pater amat filium et filius
 patrem patet quod spiritus sanctus pro-
 cedat a patre et filio. Secunda ratio est
 quod in sole relucet trinitatis vestigium
 Videmus enim quod radius est a sole:
 et calor procedit a sole et radius: sic
 spiritus sanctus procedit a patre et fi-
 lio. Tertia ratio est quod in anima que
 est ymago dei propter tres potentias
 amor procedit a noticia: sic spiritus
 sanctus qui est amor procedit a filio
 qui est sapientia et noticia patris
 2. Secundo tangitur persona filii spiritus

sancti mittentis Cum dicitur. Quae
 ergo mittam vobis a patre Ex quo
 igitur spiritus sanctus ad nos mit-
 titur. nos ipsos preparare debemus
 Non aduentus spiritus sancti in hac
 dominica recollitur duplici de causa
 Primo quod christus spiritus sanctum promi-
 sit et promissum exhibuit. In hac
 igitur dominica recollitur promissio in se-
 quenti exhibitio. Secunda causa est
 quod ideo missio spiritus sancti in brevi
 futura recollitur ut noster amicus
 preparetur seipsum mundando et pu-
 rificando. Sanctus quidem spiritus per
 columbas figuratur. Columba enim
 in locis lutosis non manet sed fu-
 git totaliter In locis aspersis pul-
 vere moratur sed non libenter. In locis
 floridis et mundis moratur libenter
 et delectatur. Secundum autem Augustinus
 Quibusdam sunt valde mali quibusdam valde bo-
 ni. quibusdam mediocriter boni et mali.
 Valde mali sunt qui habent corda luto-
 sa et non mundantur in quibus spiritus
 sanctus non habitat. Sapienter. pri-
 mo In maluolam animam non
 introibit sapientia: nec habitat
 in corde subdito peccatis Aliud enim
 est subditum esse peccatis. aliud su-
 periorum esse peccatis. aliud esse cum
 peccatis. Iste subditus est peccatis:
 cui peccata dominantur: in quorum
 persona dicit propheta Iniquita-
 tes mee supergressae sunt caput me-
 um. Unde beatus Augustinus. Pec-
 cator servus est. et tot dominorum
 quot vitiorum Ille est superior pec-
 catis qui ea suppeditaunt et vincit

ita q̄ vlteri⁹ sibi dominari nō pos
sit. Psalmista. Confringam illos
nec poterunt stare c̄c. Cum pecca
tis vero sūt omnes Iuxta Job. p̄.
Si dixerim⁹ quia peccatū non ha
bem⁹ nosmetipsos seducim⁹ ⁊ ve
tas in nob̄ nō est. Alij sunt valde
boni. s. viri perfecti q̄ habēt corda
munda ⁊ florida in quib⁹ spiritus
sanct⁹ habitat delectabiliter. In
quorū cordibus nascitur liliū pu
ritatis ⁊ rosa caritatis ⁊ viola hu
militatis. Qui possunt dicere illis
Canticorū p̄. Lectulus noster can
didus Alij sunt mediocriter boni
⁊ mediocriter mali. s. imperfecti q̄
cum corda puluere venialium sūt
respersa ⁊ idē spiritus sanct⁹ in eis
habitat sed non libenter. Nemo
enī libenter staret in puluere Do
mo enī valde p̄mptus ē ad istos
puluere contrahendos. Et ratio
est quia cu; puluere magnā ha
bet similitudinem ⁊ cognationē;
Est enim de puluere fact⁹ ⁊ in pul
uere resoluend⁹ ⁊ puluereum ha
bet corp⁹. Genesis tertio. Donec
reuertaris in terrā; de qua assum
ptus es. Ecce q̄ de puluere es obī
tus; quia puluis es Ecce quia pul
uereum habet corpus etiā in pul
uere reuertis. Ecce q̄ in pulue
re resoluend⁹. Quia igitur tan
tam habet similitudinē cum pul
uere; ⁊ simile appetit suum simile.
Ideo hac de causa de facili contra
het terrenas affectōnes Ab hīs
tamen puluere animus est pur

gandus. Math. x. Excutite pulue
rem de pedibus vestris ⁊ affectib⁹
3. Tertio ponitur p̄sona sp̄ritus
sancti apostolos consolantis. cum
dicitur. Cum veniet paraclitis ⁊
consolator. Notandum autem q̄
iniuria siue tribulatio quam ali
quis patitur potest tripliciter cō
siderari. Aut put est p̄terita ⁊ tūc
relinquit in corde odium vel rāco
rem. Aut put est presens; ⁊ tunc
habet annexum dolore; Aut put
dubitatur futura; ⁊ tunc habet ti
morem. Sed spiritus sanctus oītra
istas tribulaciones dat tres cōso
laciones. Ideo in trib⁹ signis ap
paruit. Nam; oītra p̄terita aufert
rancorem. Et idē apparuit in spe
tie columbe super christum bap
tizatum vt dicitur Luce. iij. Colūba
enī caret felle. Et signat q̄ sp̄s
sanct⁹ illum in quem venit rāco
rem carere facit. Iō sapientie. vij
vocatur suavis idē spiritus benignus
⁊ humilis quia illos quos re
plet facit suaves in corde. benignos
in sermone. humiles in ouersaci
one. Contra presentē; refrigerat
et restringit dolore; Iō appuit
in specie nūbis sup christum trās
figuratū vt habetur Math. xvij.
Nubes enī habet oītra estum r̄fri
gerare. Berni. Quid non tempera
ret dulcedo illa que morte; quoq;
facit dulcissimā. q̄ resistere potest
asperitas illi vnctioni. Vnde da
mialis tertio. Specit medium forma
cis quasi ventum voris flantem.

Contra futurum animat ad ostentem
 ppressionem. Iohannes apparuit per spiritum in
 ignis super apostolorum collegium congregatum.
 Sicut enim vas terrenum est fragile sed igne excoctum efficitur solidum: sic apostoli ante adventum spiritus sancti erant fragiles et tanquam molles terra sive terra sed igne spiritus sancti excocti facti sunt tanquam fortis testa. Unde poterat quilibet illorum dicere illud **Ps.** factum est cor meum tanquam cera liquefscens. scilicet ante adventum spiritus sancti. Sed post **Act.** tanquam testa virtus mea.

Quarto ponuntur persone apostolorum qui fuerunt ydonei in testimoniis phibendis. cum dicitur. **Et vos testimonium phibebitis. Ut autem dicitur.** **1. 2. 3.** testis tribus modis phibetur. scilicet natura ut sit vir et non mulier: quia variam et instabilem semper femina profert testimonium. **condicio** neque sit liber et non servus quia servus metu dominantis suppressit testimonium veritatis. **Vita** sit innocens non infamis: quia iustitia cum homine scelerato nescit habere commercium. **Apostoli** igitur fuerunt testes ydonei. **Primo** quia erant viriles non feminei neque molles. Et ideo nullis persecutionibus cedebant. Unde cum flagellarentur dicebant **Act.** v. **Obedire magis oportet deo quam hominibus.** **Secundo** quia fuerunt liberi et non servi: et ideo sine timore veritatem predicabant. **Act.** vii. **Virtute magna** reddebant apostoli testi. resur. no. domi. ihesu xpi. **Tercio** quia erant innocentes

et sancte vite. et ideo exceptione a te
 stificatione repelli non poterant. nec
 poterat eis dici illud **Roma.** ii. **In**
quo alter iudicas te ipsum condemnas.
Ista tria **Aug.** tangit dicens. **Tal**
e gratia spiritus sancti quam si tristitia
 invenit dissolvit. Si desiderium punitivum consumit. Si trepidatione abijcit. **In** hoc quod dissolvit tristitiam dat cordis firmitatem. **In** hoc quod malum desiderium consumit dat vite sanctitatem. **In** hoc quod trepidatione abijcit dat constantiam et animi libertatem.

Sequitur sermo tertius eius de.

Absque sinagogis faciet vos
 Sed venit hora ut ois qui
 interficit vos arbitretur obsequium se prestare deo. Quia discipuli erant adusa passuri: ideo christus eis illa predixit. siue ut ex hoc ipsi verum deum esse cognoscant. quia ita scit futura sicut presentia. Siue ut illis periculis cautius providere valeant. siue ut contra illa clipeo patientie se muniant. **Predixit** autem tria mala eos esse passuros. **Primo** a sinagoga separationem. **Cum** dicit. **Absque sinagogis** faciet vos et cetera. **Secundo** diffamationem. **Tercio** occasionem. **Hec** duo tangit ibi cum dicit. **Venit** hora ut ois qui interficit vos arbitretur et cetera. **Ac** si dicat. **A** deo malos vos reputabunt ut qui cumque vos occiderit: deo servire credit. **Circa** primum nota quod sicut

dicit Dugo de sãcto victore. Tũc
tempis fuit graue apostolis eijci
a sinagogis: quia nondũ erant
ecclesie a ipsi adhuc ad templũ
causa oracõnis ibãt Actu. iij. Pe
trus a iohãnes descendebant ad
templũ ad horaz oracõnis nonã
Tamen fĩnitatem vt dicit Au
gustinus. Nullum malum erat eis
excludi a sinagogis iudaicis. q̃a
inde exituri erant etiam si nullus
eos opelleret. Ista autem senten
tia q̃ iudei apostolos ab igressu
sinagoge separauerunt iniusta
erat. Tribus enim modis sententia
iniusta eẽ potest. s. ex animo quã
do. s. pfertur ex ira vel odio. Ex cã
quãdo. s. causa rationalis nõ sub
est. Ex ordine quãdo. s. pretermittit
ordo iuris Ista tria tangit concili
um sardicẽse vt habetur in decre
to vbi sic dicitur Si episcopus for
te sit iracundus quãlis non debz
eẽ. cito a aspere comouetur prou
idendum est ne forte innocens cõ
demnetur. Qz dicitur iracundus
refertur ad animum. Qz dicit ci
to ad ordinẽ. Qz dicit aspere ad
causã. fuit enim illa iudeorum
iniusta sententia ex animo quia
illam ex odio protulerunt Matb.
decimo. Eritis odio omnibus homi
nibus ppter nomen meum. Secũ
do ex causa quia ex eo q̃ i christũ
credebant a eum predicabant Jo
hannis nono. Jam enim conspira
uerunt iudei vt si quis cõficeretur
eum eẽ christum: extra sinagogã

fieret. Tertio ex ordine. Vnde di
xit paulus Actu. vice simo primo.
Si homines romanum indamna
tum licet vobis flagellare. Intelli
ge indamnatum v. iudici ali ordie
de nullo reatu conuictum. Tales
sententias a excommunicacõnes
sic iniustas prelati nostri tempo
ris sepe ferunt. Et tamen talis sen
tentia iniusta est seruanda a pa
tientes ferenda: tunc enim nõ no
cet sed pdest. Meretur enim talis
in hoc q̃ verecundiam sustinet a i
hoc q̃ superiori honorem exhibet
a in hoc q̃ proximo patientie ex
emplum exhibet. Quando au
tem iuste quis excommunicatur:
tunc illa sententia valde est timen
da propter periculum. Damnum
a obprobrium. Periculum autẽ
est triplex. Primo quia i potesta
te demois traditur sicut habetur
prime Coim. sexto de illo fornicã
rio publico quem apostolus ex
communicauit a mox in ipũ po
testatem sathanas accepit Vn
de dicit beatus Augustinus. Om
nis christianus qui a sacerdote ex
comunicatur sathane traditur.
Extẽ ecclesiam enim est dyabolus:
sicut in ecclesia est christus. Et p
pterea dyabolo traditur quia ab
ecclesie omunione remouetur Se
cundum periculũ est quia dei gẽ
tia a pteccio ab eis subtrahitur a
sibi ipsis relinquuntur vt literum
sit eis tuere in peccati precipitiũ
a quo exire non valent cum sint

soli. Vnde Ecclē. x. Ve soli: quia
 si ceciderit nō habet subleuantē.
 Tertiu periculū ē quia excomuni-
 catio est morbo contagiosus. Sic
 aliquis leprosis participans incur-
 rit lepram sic participans excomu-
 nicatis incurrit excommunicatōne
 Vñ legitur q̄ quidā vir sanctus
 quendā demonem qui homines
 inuaseat adiurauit vt sibi diceret:
 quod eēt illud factū p̄ quod dya-
 bolus plures animas lucraretur.
 Qui rēdit q̄ excommunicatō: quia
 excommunicatio aliquādo centum
 homines in die peccare facit dum
 eos ad participandū secum idu-
 cit. Secunda ē timenda p̄pter dā-
 num quod triplex est. Primum
 est q̄ tales suffragijs oratōib⁹
 a bñficijs ecclesie priuātur. Quo-
 rū participatōne p̄pha optabat
 dicens. Participē me fac de⁹ oim
 timentiu; ter: a custodientū man-
 data tua. Secūdu est q̄ a spiritu
 sādō non viuificantur. Sicut em̄
 ignis nō inflāmat ligna ab ip̄o
 diuisa nec spiritus human⁹ viuifi-
 cat membra a corpōe separata
 Sic nec spiritus sād⁹ inflāmat
 nec viuificat excommunicatos a
 corpore ecclesie sepato. Augusti-
 nus sup̄ iohannē dicit. Nihil de-
 bet sic formidare christian⁹: sicut
 separari a corpore ecclē vel christi
 Si enim separatur a corpore xp̄i:
 nō est membra eius Si nō est mē-
 brum ei⁹ iam non vegetatur sp̄ri-
 tu eius. Tertiu dānum est q̄a

a suis infirmitatibus non curantē
 Non enim curari possunt qui me-
 dicinas peccatorum a remedia p̄-
 biderunt. Que quidē sunt ecclesie
 sacramenta que instar vim sanie
 vulnerum mortificant. Ista duo
 notantur Luce. x. In homine sau-
 tiato. a instar vngentorum vulne-
 ra sanant Ecclesia. xxxviii. Vngē-
 tarius fatiet pigmēta suauitatis
 a vndiones confitiet sanctitatis.
 Tertio timendū est p̄pter ob p̄-
 briū siue infamiam. Que infamia
 in trib⁹ apparet. Primo quia tan-
 q̄ canes sunt Non enim sunt dig-
 ni videre dei misteria. Mat̄. septi-
 mo. Nolite sanctum dare canib⁹
 Nec sunt digni fidelibus admisce-
 ri. Ecclesia. Que communicatio ho-
 mini sādō ad canem. Secunda
 infamia est quia magis q̄ sarrace-
 ni vel in dei vitantur vel aliq̄ alij
 peccatores. Potest enim homo lo-
 qui alicui sarraceno vel in dō aut
 vsurario nec p̄pter hoc aliqua ex
 communicationem incurrit. pri-
 Corinth. quinto. Si is qui frater
 nominatur inter vos ē fornicator
 aut auarus aut ydolis seruiens:
 aut maledicus aut ebriofus cum
 huiusmodi nec cibum sumere a
 cetē. Vnde dicit beatus Augusti-
 nus. Ea nominatione intelligi vo-
 luit que fit in quem q̄ cum sentē-
 tia que ordine iudiciali a integri-
 tate profertur. Iterum super illud
 Mat̄. decimo octauo. Sit tibi sic
 ethnic⁹ a publican⁹. dicit glosa

Detestabilior est qui sub nomine
fidelis agit opera infidelium: quod est ap-
te infidelis. Iohannes propter talem detesta-
tionem ecclesia in parascue cum
orat pro paganis et iudeis non orat
pro excommunicatis. Tertia infamia
est quia excommunicatus videtur es-
se sine omni lege. Iudei enim habent
legem suam licet non sufficientem.
sarraceni suam christiani suam. Sed
cum christianus sit excommunicatus
nec erit iudeus nec sarracenus nec
christianus. De tali Proverbia vi. Homo
apostata vite inutilis. Ille autem qui
excommunicato participat: peccat in
excommunicante. quod eius auctori-
tatem contemnit et prosequens deum sper-
nit. Iuxta illud Lucæ x. Qui vos sper-
nit me spernit: et ipse potius amat
privari mensa dei et altari quam men-
sa excommunicati et potius amat
societatem filiorum dyaboli quam fi-
liorum dei. idcirco in inferno erit soci-
us dyaboli. Unde quidam dicit
in vitas patrum. Qui non vult eccle-
sie ianuam humiliatus ingredi.
necesse habet in ianuam inferni non
sponte sed damnatus introduci.
Peccat in excommunicatum et eius sa-
lutem impedit dum recundiam
et confusionem que aliquando est
causa salutis ab eo aufert. Ecclesi-
astici quarto Est confusio adducens
gratiam et gloriam. Peccat in ec-
clesiam quam malo exemplo cor-
rumpit et eius societatem eorum qui
sunt leprosi ymo sicut canes et por-
ci. Peccat in seipsum quia morbum

contagio sumi vitare contemnit. Pec-
cat in illum cuius occasione in se-
ntentia est. quia propter hoc satisfacti-
onem siendam sibi impedit. Se-
cundum malum quod a se ostol-
erant passuri fuit infamatio: sed
hec infamatio non est timenda quan-
do a turpibus aut peueris est ex-
orta tunc est potius ad commen-
dationem quam ad vituperationem. Gre-
gorius super Ezechiel. Peruersorum de-
rogatio vite nostre est approbatio.
quia iam ostenditur iustitie aliquid
nos habere si illis displicere incipi-
mus qui non placent deo. Et hoc
ostenditur quadruplici exemplo.
scilicet lucis. odoris. coloris et me-
dici. Exemplo lucis quia non est
derogatio sed commendatio lucis si
eam fugiunt et odiant respertilio-
nes. Sancti viri sunt lux qui habent
lucidam conscientiam et lucidam fa-
mam. Pro Thimo quinto Omnes
vos filii lucis et cetera. Peccatores
autem sunt tanquam respertilio-
nes diligunt opera tenebrarum et odi-
unt operam virtutum: et ideo cum vi-
ris lucidis conuenire non possunt
ij. Corinthios sexto. Que societas lu-
cis ad tenebras. Non est igitur
derogatio viris lucidis si infama-
tur a viris tenebrosis. Cuius quidam
amicus suus dixit dyogeni philoso-
pho. Omnes te vituperant. ait. O-
portet sapientem ab insipientibus
feriri. et meliorem indicat esse lig-
nam mala illum quem carpit. Un-
de catho. Cum te devias ne cures

verba malorum. Arbitrii nostri
 non est q̄ quisq; loquatur. Secū
 do hoc ostēditur exemplo odoris
 Non est derogatio sed commēda
 tio odoris si eū fugiunt serpentes
 Secū i dei odoriferi sunt in fama. ij
 Corinth. secundo Odorem innocē
 tie sue manifestat per nos in om
 ni loco. Peccatores autem sūt ser
 pentini qui avir⁹ de tractōnis sem
 per portant in lingua. Psalmista
 Venenum aspidum sub labijs
 eorū. Sicut autem odor virtutum
 bonos recreat: sic malos turbat
 ij. Corinth. secundo. Alijs quidem
 odor su⁹: mortis in mortem. alijs
 vite in vitam Non ē igitur deroga
 tio viris odoriferis si infamantur
 ab hominib⁹ serpentinis. Vñ An
 tistenes philosoph⁹. Cum q̄daz
 homines dicerent. Homines te cō
 temnūt. Ait. Et illos asini. Sed si
 aut nec illi asinos nec illos ego ti
 meo. Tercō hoc ostenditur exem
 plo coloris quia non ē derogatio
 sed commendatō coloris si ceci de
 illis falsa iudicant. Sancti viri co
 lorati sūt albo puitatis. nigro hu
 militatis. rubro caritatis. aereo ce
 lestis contēplacōnis. viridi ama
 bilis conuersationis. Peccatores
 autem sunt ceci. Sapiē. secundo.
 Excecauit enim eos malitia eorū
 Non ē igitur derogatio scilicet q̄n
 do peccatores ceci de coloribus vir
 tutum male iudicare volunt ymo
 aliquando a talib⁹ laudari a dili
 gē vituperatio a obiri commēda

tio. Vnde dñi quidam iuuenis
 diceret demosteni philosopho Si
 homines me odiret sicut te. suspē
 dio me perimerem. Ait. Et ego me
 perimerem si me quēadmodum
 te amarent. Quarto hoc ostendit
 exemplo medici: quia non est de
 rogatio medicorum: sed commē
 datio si frenetici eos condemnāt.
 Medici sūt serui dei ab hominib⁹
 honorandi. Ecclesia. xxiiij. Nono
 ra medicum a cetera frenetici sūt
 peccatores qui man⁹ sibi p̄p̄sis in
 iūnt. Sapiē. decimosexto. Occi
 dit homo per malitiam animā su
 am. Si igit tales frenetici seruos
 dei infamant nō debent curāē sed
 eorū blasphemias deridere. Legi
 tur de vespasiano imperatore q̄cū
 esset auarus a senex a quidaz im
 properando sibi diceret. Vulpem
 pellem posse mutare: non animū.
 Respōdit. Quisimodi hominib⁹
 debemus risum: nobis correctionē
 penam criminosis. Tercū ma
 lum quod apostoli erant passuri
 erat occasio. S; non est timenda
 propter quatuor ratiōes. Prima
 ē quia miles non timet exponere
 morti runcinum pigrum: quia spe
 rat a rege dextrariū velocē. Piger
 runcin⁹ est corp⁹ istud quod por
 tam⁹ ad omne bonū op⁹ tardum
 a pigz. Post cuius mortē recipie
 m⁹ dextrariū velocē. s. corp⁹ gloifi
 catum quantū ad dotē agilitatis
 Sapi. s. fulgebunt iusti a tanq̄ scī
 ti'le in arundineto discurrent aē.

Secūda ratio est q̄ libenter aliq̄s acciperet lacerationem grossi sacci vt haberet indumentū bissi subtilissimi. Saccus noster ē corpus nostrū post cui⁹ lacerationez induemur bisso ⁊ corpore glorificato quātū ad dotē subtilitatis. Apoc. xix. Datū est ei vt cooperat se bisso no splendēte ⁊ candido. Tertia ratio est q̄ libenter p̄mittit homo frāgi carcerē tenebrosū q̄ sperat venire ad palatiū lucidum hoc est corp⁹ glorificatū quantū ad dotē claritatis. Mat. iij. Tūc fulgebūt iusti sicut sol in regno p̄is eorum. Quarta ratio q̄ libenter p̄mittit hō destrui domum luteā casurā vt possit recipere domū aureā ⁊ eternā. Dom⁹ lutea ⁊ casura est corp⁹ nostrū de luto factū ⁊ mortū addidit. Post cuius destructionem recipiem⁹ domū eternā ⁊ corp⁹ glorificatū quātū ad dotē immortalitatis. p̄. Corin. vi. Scimus em̄ q̄ si ter restitū dom⁹ nr̄a huius habitatiōnis dissoluat̄ q̄ edificationez a deo habem⁹ domū nō manufactā eternā in celis.

Domnica penthecostes.

Sermo primus

Iq̄s diligit me: p̄mo nez meū suabit. Job. xij. Serui dei in hac vita tria desiderant quib⁹ amorem dei possint habere. Ista tria a dño

tanguntur. Spiritus enim s̄c̄d⁹ vt dicit Grego. amor est. Primo igitur ponit̄ spiritus sancti missio in corda s̄c̄toꝝ. cum dicitur. Ad eum veniemus. Secundo ipsi⁹ missi consecratio. cū subditur. Et mātionem apud eum faciemus. Tercio ipsi⁹ missi consecratio manifestatio. cum premit̄. Si quis diligit me ⁊ cetera. Circa primū notandū est q̄ sicut dicit Augustinus pater ⁊ fili⁹ ⁊ spiritus sancti venimus ad eos. veniūt s̄bueniendo: veniē⁹ obediendo. veniunt illuminādo. veniē⁹ intueudo: veniunt amādo: veniē⁹ imitando. Ad hoc autē q̄ sp̄s sancti ad nos venientē possum⁹ recipere debem⁹ nos disponē ⁊ p̄pare. Sūt autē tria necessaria q̄ nos ad hoc p̄parata disponūt. Primo igitur necessaria est cordis purificatio. Null⁹ em̄ sapiens balsamū ponet in vase ipuro: sic nec deus balsamū sp̄s sancti mittit in corde imundo. Vñ p̄pheta p̄mo petit vas mūdādo nez. cū dicit Cor mundū crea in me deus. Deinde balsami missionez. cū subdit. Et sp̄s sancti. Libenter em̄ hōmo nobil⁹ hospitat in domo mūdā: sic sp̄s sancti ⁊ os̄c̄a mūdā. Greg. i. o. Certe si domū nostrā quisq̄ potēs ⁊ diues amice intraret: oī festinātia domus mūdaret ne quid forte eēt quod oculos amici intratis offenderet. Tergat igitur sores pravi operis qui deo preparat domum